

YLÄSTÖN KOULUN MUSIIKKILUOKKIEKIN MUSIIKIN OPETUSSUUNNITELMA

Ylästön koulun musiikkiluokkien musiikin opetussuunnitelman pohjana ovat Opetushallituksen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet ja Vantaan kaupungin musiikin opetussuunnitelma, jonka sisältöjä on laajennettu syventämään oppilaan kokonaisvaltaista musiikillista osaamista. Musiikinopetuksen ytimenä on musiikkiluokillakin toiminnallisuus ja monipuolinen musisointi.

Musiikkiluokkien musiikinopetuksen tavoitteet ovat samat kuin yleisopetuksessa. Niiden lisäksi tavoitteena on, että oppilas

- Kehittää omaa muusikkouttaan musiikin eri alueilla: laulamissa, eri soitinten soittamisessa, liikkumisessa ja kuuntelemisessa. (T2, T5, T7, T9)
- Harjaannuttaa yhteismusisointitaitojaan. (T1, T2, T7)
- Ymmärtää musiikin merkintätapojen peruseriaatteita ja musiikkikäsitteitä. (T3, T6)
- Kehittää esiintymistaitojaan ja ottaa vastuuta esiintymistilanteista. (T1, T2, T3, T9)
- Edistää luokan yhteishenkeä ja hyvinvointia yhdessä musisoiden. (T1)

Numeroinnilla viitataan siihen, mihin Opetushallituksen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa nimettyihin tavoitealueisiin kyseinen tavoite liittyy.

Opetussuunnitelma on laadittu siten, että luokat 3. ja 4. sekä 5. ja 6. muodostavat parin, jossa edellisen vuoden sisältöjä syvennetään seuraavana vuonna. Aikaisemmin opittuja sisältöjä kuljetetaan mukana, jotta opettajan on helppo nähdä mitä oppilaalta kunakin vuonna edellytetään. Uudet sisällöt on lihavoitu.

Musiikkiluokat järjestävät vuosittain yhden konsertin. Musiikkiluokallaisille pyritään järjestämään kuoro-, orkesteri- ja bänditoimintaa koulun kerhoissa. Vantaan musiikkiopisto järjestää koulullamme soitonopetusta, johon musiikkiluokkalaisten toivotaan osallistuvan.

Arviointi

Arviointi noudattaa opetushallituksen antamia musiikin arviointiohjeita. Musiikkiluokalla oppilaan arvioinnin lähtökohtana painottuvat musiikinopetuksen tiedolliset ja taidolliset tavoitteet, sekä oppilaan monipuolinen musiikillinen osallistuminen ja toiminta **koulussa**. Musiikkiluokan oppilaan arviointi sisältää keskeisiä oppilaan musiikillista kokonaiskehitystä mittaavia alueita, kuten:

- laulu- ja soittotaidon kehittyminen yksin ja ryhmässä,
- rytmi- ja melodiatajun kehittyminen,
- muoto- ja tyylitajun kehittyminen,
- musiikillisen muistin kehittyminen,
- oppilaan luovuuden kehittyminen erilaisissa musiikkitoiminnoissa.

Arvosanaa annettaessa voidaan painottaa oppilaan parasta osaamisaluetta, joten arvosana koostuu eri alueiden arvioinnista, mutta ei välttämättä niiden keskiarvosta.

Musiikkiluokan oppilaan arvosana musiikissa ei ole verrannollinen tavallisella luokalla opiskelevan oppilaan musiikin arvosanan kanssa.

VUOSILUOKKA 3

TAVOITTEET

Oppilas osallistuu yhteismusisointiin. (T1)

Oppilas oppii luontevaa äänenkäyttöä ja tutustuu erilaisiin soittimiin. (T2)

Oppilas ilmaisee itseään musiikkiliikunnan ja -leikkien avulla. (T3)

Oppilas saa elämyksellisiä kuuntelukokemuksia (T4)

Laaja-alainen osaaminen

Ajattelu ja oppimaan oppiminen: Tutkiva ja luova työskentelyote, yhdessä tekeminen sekä mahdollisuus syventymiseen ja keskittymiseen edistävät ajattelun ja oppimaan oppimisen kehittymistä.(L1)

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu: Oppilas harjoittelee ilmaisemaan itseään musiikin keinoin ja esiintymään erilaisissa tilanteissa mahdollisuuksien mukaan. (L2)

Harjoitellaan työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa. Kannustetaan työskentelyyn ja sen tulosten arvostamiseen. Oppilas ymmärtää tehtävänsä osana kokonaisuutta.(L6)

Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen: Oppilas ymmärtää omien valintojensa ja tekojensa merkityksen itselleen ja ympäristölle.(L7)

Tehdään yhteistyötä eri oppiaineiden kanssa.

KESKEISET SISÄLLÖT

LAULAMINEN

- **kansanlauluja, kalevalaisia lauluja ym. suomalaista laulustoa** sekä muita ikäkauteen sopivia lauluja, myös ilman säestystä
- Luodaan perustaa luontevaan äänenkäyttöön: **tehdään helppoja äänenkäytön harjoituksia laulaen, puhuen ja loruillen, tutustutaan äänen fysiologiaan ja äänenhuoltoon (hyvä lauluasento, hengitys),** melodiatoistot, **tutustutaan moniäänisyyteen laulamalla kaanoneita ja helppoja kaksiaäänisiä lauluja.**
- juhliin ja oppiaineisiin liittyviä lauluja, joista osa ulkoa esim. Maamme-laulu, Suvivirsi, **konserttiohjelmisto**

SOITTAMINEN

- Oppilas saa kokemuksia **melodia- ja sointusoitinten soitosta:**
Laattasoittimet (mallettiharjoitukset, laattasoittimien perustekniikat, ostinatosäestykset)
Nokkahuilu
Kantele (I-V-soinnut)
Rytmisoihtimet (perustekniikat, rytmisoitinsäestykset, kaikuharjoitukset)
- Tutustutaan alustavasti bändisoittimiin (esim. sähköbasson vapaat kielet, helpotetut rumpukompit)
- **kehosoihtimet, myös yhteissoittoon valmistavina harjoituksina**

MUSIIKKILIIKUNTA

- **Kontaktiharjoitukset lähtökohtana turvalliselle vuorovaikutukselle musisoivassa ryhmässä**
- laulu- ja piirileikit, lorut, **tanssit**
- musiikillista keksintää liikkuen, laulaen, soittaen
- **syketajun vahvistaminen**

MUSIIKIN KUUNTELU

- **tunnistaa erilaisia orkesterisoittimia**
- **Aktiivinen musiikin kuuntelu: oppilas ilmaisee kuulemaansa omakohtaisen toiminnan kautta esim. liikkuen, piirtäen, sanallisesti**
- **erilaisten muotorakenteiden hahmottaminen** esim. Liikkeen, tanssin tms. toiminnan kautta
- **Tutustutaan erilaisiin musiikkityyleihin (eri aikakausilta, eri kulttuureista)**
- Tutustutaan joihinkin taidemusiikin keskeisiin teoksiin esim. joku Sibeliuksen teos, Tšaikovskin Pähkinänsärkijä, Rautavaaran Cantus Arcticus, Prokofjevin Pekka ja susi

MUSIIKIN TUNTEMUS

- **Musiikin käsitteistöä opiskellaan liikettä, laulua ja soittoa apuna käyttäen.**

- **Opiskeltavat sisällöt:**
 - Nuottiviivasto, nuottiavain
 - Kokonuotti, puolinuotti, neljäsosanuotti, kahdeksasosanuotti, vastaavat tauot
 - Tahdin käsite
 - Nuottinimet C-duurissa
 - Dynamiikka esim. Piano - forte, crescendo - diminuendo
 - Kertausmerkit
 - Kolmijakoinen – tasajakoinen, tahtiosoitukset 4/4 ja 3/4

YHTEINEN MUSISOINTI JA ESIINTYMINEN

- Tarjotaan oppilaille positiivisia esiintymiskokemuksia ja **kiinnitetään huomiota esityksen valmistusprosessiin valmistamalla kappaleita musiikkiluokkien konserttiin** sekä mahdollisuuksien mukaan muihin koulun tilaisuuksiin.
- Harjoitellaan esiintymisetikettiä.
- Opetellaan yleisökäyttäytymistä koulun tilaisuuksissa ja käymällä erilaisissa konserteissa mahdollisuuksien mukaan.

VUOSILUOKKA 4

TAVOITTEET

Syvennetään edellisellä vuosiluokalla opiskeltuja taitoja:

Oppilas osallistuu yhteismusisointiin. (T1)

Oppilas osaa käyttää ääntään luontevasti ja tutustuu erilaisiin soittimiin. (T2)

Oppilas ilmaisee itseään musiikkiliikunnan ja -leikkien avulla. (T3)

Oppilas saa elämyksellisiä kuuntelukokemuksia (T4)

Laaja-alainen osaaminen

Ajattelu ja oppimaan oppiminen: Tutkiva ja luova työskentelyote, yhdessä tekeminen sekä mahdollisuus syventymiseen ja keskittymiseen edistävät ajattelun ja oppimaan oppimisen kehittymistä.(L1)

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu: Oppilas harjoittelee ilmaisemaan itseään musiikin keinoin ja esiintymään erilaisissa tilanteissa mahdollisuuksien mukaan. (L2)

Harjoitellaan työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa. Kannustetaan työskentelyyn ja sen tulosten arvostamiseen. Oppilas ymmärtää tehtävänsä osana kokonaisuutta.(L6)

Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen: Oppilas ymmärtää omien valintojensa ja tekojensa merkityksen itselleen ja ympäristölle.(L7)

Tehdään yhteistyötä eri oppiaineiden kanssa.

KESKEISET SISÄLLÖT

LAULAMINEN

- kansanlauluja, **Pohjoismaalaista laulustoa** sekä muita ikäkauteen sopivia lauluja, myös ilman säestystä, tehdään yhteistyötä ympäristöopin kanssa
- Luodaan perustaa luontevaan äänenkäyttöön: tehdään helppoja äänenkäytön harjoituksia laulaen, puhuen ja loruillen, tutustutaan äänen fysiologiaan ja äänenhuoltoon (hyvä lauluasento, hengitys), melodiatoistot, harjoitellaan moniäänistä laulua laulamalla kaanoneita ja kaksiaäänisiä lauluja.
- juhliin ja oppiaineisiin liittyviä lauluja, joista osa ulkoa esim. Maamme-laulu, Suvivirsi, konserttiohjelmisto

SOITTAMINEN

- Oppilas harjoittelee **melodia- ja sointusoitinten soittoa**:
Laattasoittimet (mallettiharjoitukset, laattasoittimien perustekniikat, ostinatosäestykset)
Nokkahuilu
Kantele (I-IV-V-soinnut)
Rytmisoihtimet (perustekniikat, rytmisoihtinsäestykset, kaikuharjoitukset, **kysymys-vastaus, soolo-tutti**)
Tutustutaan sointusoittoon **ukulelella**
- Tutustutaan bändisoihtimiin (sähköbasson vapaat kielet, **peruskomppi rummuilla**)
- keho-soittimet, myös yhteissoittoon valmistavina harjoituksina

MUSIIKKILIIKUNTA

- Kontaktiharjoitukset lähtökohtana turvalliselle vuorovaikutukselle musisoivassa ryhmässä
- laulu- ja piirileikit, lorut, tanssit
- musiikillista keksintää liikkuen, laulaen, soittaen
- syketajun vahvistaminen

MUSIIKIN KUUNTELU

- tunnistaa erilaisia orkesterisoihtimia
- Aktiivinen musiikin kuuntelu: oppilas ilmaisee kuulemaansa omakohtaisen toiminnan kautta esim. liikkuen, piirtäen, sanallisesti
- **erilaisten muotorakenteiden hahmottaminen** esim. liikkeen, tanssin tms. toiminnan kautta
- Tutustutaan erilaisiin musiikkityyleihin (eri aikakausilta, eri kulttuureista)
- tutustutaan joihinkin taidemusiikin keskeisiin teoksiin esim. joku Sibeliuksen teos, Tšaikovskin Pähkinänsärkijä, osia Vivaldin Vuodenajoista, **Griegin Peer Gynt**

MUSIIKIN TUNTEMUS

- Musiikin käsitteistöä opiskellaan liikettä, laulua ja soittoa apuna käyttäen.
- Opiskeltavat sisällöt:
 - Nuottiviivasto, nuottiavain
 - Kokonuotti, puolinuotti, neljäsosanuotti, kahdeksasosanuotti, **kuudestoistaosanuotti**, tauot
 - Tahdin käsite
 - Nuottinimet C-duurissa: **yksi- ja kaksiviivainen oktaaviala, ylennykset ja alennukset**
 - **Duurin ja mollin kuulonvarainen tunnistaminen**
 - Dynamiikka esim. Piano - forte, crescendo – diminuendo
 - **Nopea – hidas, kiihtyen – hidastuen**
 - kertausmerkit
 - Kolmijakoinen – tasajakoinen, tahtiosoitukset 4/4 ja 3/4

YHTEINEN MUSISOINTI JA ESIINTYMINEN

- Tarjotaan oppilaille positiivisia esiintymiskokemuksia ja kiinnitetään huomiota esityksen valmistusprosessiin valmistamalla kappaleita musiikkiluokkien konserttiin sekä mahdollisuuksien mukaan muihin koulun tilaisuuksiin.
- Harjoitellaan esiintymisetikettiä.
- Opetellaan yleisökäyttäytymistä koulun tilaisuuksissa ja käymällä erilaisissa konserteissa mahdollisuuksien mukaan.

VUOSILUOKKA 5

TAVOITTEET

Oppilas opettelee improvisoimaan sekä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai monitaiteellisia kokonaisuuksia eri keinoin ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen. (T5)

Oppilas ilmaisee musiikillisia kokemuksiaan ja musiikillista maailmaa sanoin, kuvin tai liikkeen avulla. (T6)

Oppilas opettelee ymmärtämään musiikin käsitteitä ja merkintätapoja musisoinnin yhteydessä. (T7)

Oppilas tunnistaa musiikin vaikutuksia sekä fyysiseen että psyykkiseen hyvinvointiin sekä osaa huolehtia musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta. (T8)

Oppilas kehittää musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, osallistuu tavoitteiden asettamiseen ja arvioi edistymistään suhteessa tavoitteisiin. (T9)

Laaja-alainen osaaminen

(L1) Ajattelu ja oppimaan oppiminen: Oppimaan oppimisen taidot karttuvat, kun oppilaita ohjataan ikäkaudelleen sopivalla tavalla asettamaan tavoitteita, suunnittelemaan työtään, arvioimaan edistymistään sekä hyödyntämään teknologisia ja muita apuvälineitä opiskelussaan.

(L2) Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu: Oppilaita rohkaistaan vuorovaikutukseen ja itsensä ilmaisemiseen. Koulutyössä kannustetaan mielikuvituksen käyttöön ja kekseliäisyyteen.

(L3) Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot: Kouluyhteisö ohjaa ymmärtämään, että jokainen vaikuttaa toiminnallaan niin omaan kuin toistenkin hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen. Oppilaita kannustetaan huolehtimaan itsestä ja toisista.

(L4) Monilukutaito: Musiikinopetuksessa tarkastellaan oppilaille merkityksellistä musiikin kieltä ja siitä nousevia tulkintoja. Opetellaan ymmärtämään musiikin tilanne- ja aikasidonnaisuutta.

(L5) Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen: Pohditaan yhdessä, miksi tieto- ja viestintäteknologiaa tarvitaan musiikin opiskelussa, ja miten sitä voi opiskelussa hyödyntää.

(L6) Työelämätaidot ja yrittäjäyys: Oppilas oppii tunnistamaan omat vahvuutensa sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen merkityksen.

(L7) Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen: Oppilaat oppivat arvioimaan median vaikutuksia ja käyttämään sen mahdollisuuksia. Oppilaita ohjataan osallistumaan yhteisten projektien suunnitteluun ja valmistamiseen sekä kantamaan oma vastuunsa projektien toteutumisessa.

Tehdään yhteistyötä eri oppiaineiden kanssa.

KESKEISET SISÄLLÖT

LAULAMINEN

- ikäkaudelle sopivia lauluja eri musiikkityyleistä ja -kulttuureista, **esim. Eurooppa**, tehdään yhteistyötä ympäristöopin kanssa
- Kehitetään edelleen luontevaan äänenkäyttöä: tehdään äänenkäytön harjoituksia laulaen, puhuen ja loruillen, tutustutaan äänen fysiologiaan ja äänenhuoltoon (hyvä lauluasento, hengitys) sekä **äänenmurrokseen**. Harjoitellaan moniäänistä laulua laulamalla kaanoneita ja **moniäänisiä lauluja**. Tutustutaan **mikrofoniin laulamiseen**.
- juhliin ja oppiaineisiin liittyviä lauluja, joista osa ulkoa esim. Maamme-laulu, Suvivirsi, konserttiohjelmisto

SOITTAMINEN

- Oppilas syventää **melodia- ja sointusoitinten soittotaitoa**:
Laattasoittimet (erityyppiset ostinatosäestykset, **moniäänisyys**)
Kantele (I-IV-V-soinnut, **melodiasoitto**)
Rytmisoihtimet (perustekniikat, rytmisoihtinsäestykset, kaikuharjoitukset, kysymys-vastaus, soolo-tutti, **soittimille ominaisia komppimalleja, esim. clave-rytmi**)
Harjoitellaan sointusoittoa ukulelella/kitaralla
Soitetaan bändisoittimia
Tutustutaan PA-tekniikan perusteisiin
- kehosoihtimet, myös yhteissoittoon valmistavina harjoituksina
- **Korvakuulosoitosta nuotinlukuun**

- **Oma musiikillinen keksintä ja improvisaatio osana yhteissoittoa**

MUSIIKKILIIKUNTA

- Kontaktiharjoitukset lähtökohtana turvalliselle vuorovaikutukselle musisoivassa ryhmässä
- Laulu- ja piirileikit, lorut, tanssit (**esim. tansseja eri puolilta maailmaa ja eri aikakausilta**)
- Musiikillista keksintää liikkuen, laulaen, soittaen
- Syketajun vahvistaminen

MUSIIKIN KUUNTELU

- **Kuulonhuolto**
- **Oppilas tunnistaa sinfoniaorkesterin soittimet kuuntelemalla**
- Aktiivinen musiikin kuuntelu: oppilas ilmaisee kuulemaansa omakohtaisen toiminnan kautta esim. liikkuen, piirtäen, sanallisesti
- erilaisten muotorakenteiden hahmottaminen esim. liikkeen, tanssin tms. toiminnan kautta
- **Tutustutaan erilaisiin musiikkityyleihin (eri aikakausilta, eri kulttuureista)**
- **esim. Sibelius Tuonelan joutsen, Valse Triste, Benjamin Britten Young person's guide to orchestra, näyttämömusiikki esim. Maija Poppanen, W.A. Mozart Taikahuilu**

MUSIIKIN TUNTEMUS

- Musiikin käsitteistöä opiskellaan liikettä, laulua ja soittoa apuna käyttäen.
- Opiskeltavat sisällöt:
 - Nuottiviivasto, nuottiavain
 - Kokonuotti, puolinuotti, neljäsosanuotti, kahdeksasosanuotti, kuudestoistaosanuotti, tauot, **synkooppi, pisteelliset nuotit**
 - Tahdin käsite
 - Nuottinimet C-duurissa: yksi- ja kaksiviivainen oktaaviala, ylennykset ja alennukset
 - Duurin ja mollin kuolonvarainen tunnistaminen, **duuri- ja molliasteikko**
 - **intervallit**
 - Dynamiikka esim. Piano - forte, crescendo – diminuendo
 - Nopea – hidas, kiihtyminen – hidastuen
 - Kolmijakoinen – tasajakoinen, tahtiosoitukset 4/4, 3/4, 2/4
 - kertausmerkit
 - **nuottikuvat, esim. segno, coda, maalit**
 - **sinfoniaorkesterin soittimet**
 - **Erilaiset äänityypit**

YHTEINEN MUSISOINTI JA ESIINTYMINEN

- Tarjotaan oppilaille positiivisia esiintymiskokemuksia ja kiinnitetään huomiota esityksen valmistusprosessiin valmistamalla kappaleita musiikkiluokkien konserttiin sekä mahdollisuuksien mukaan muihin koulun tilaisuuksiin.
- Harjoitellaan esiintymisetikettiä.
- Opetellaan yleisökäyttäytymistä koulun tilaisuuksissa ja käymällä erilaisissa konserteissa mahdollisuuksien mukaan.

MUSIIKKI JA HYVINVOINTI

- **musiikin merkitys itselle, yhteisölle ja yhteiskunnalle ja niiden hyvinvoinnille, tehdään yhteistyötä mahdollisuuksien mukaan uskonnon, elämäntietämisen, ympäristöopin ja liikunnan kanssa**
- **yksilö musiikin maailmassa, mahdollinen yhteistyö alueen muiden musiikkitoimijoiden kanssa tutustuminen alueelliseen musiikkielämään**
- **musiikki mediassa**

VUOSILUOKKA 6

TAVOITTEET

Syvennetään edellisen vuoden tavoitteita:

- Oppilas opettelee improvisoimaan sekä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai monitaiteellisia kokonaisuuksia eri keinoin ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen. (T5)
- Oppilasta ilmaisee musiikillisia kokemuksiaan ja musiikillista maailmaa sanoin, kuvin tai liikkeen avulla. (T6)
- Oppilas ymmärtää musiikin käsitteitä ja merkintätapoja musisoinnin yhteydessä. (T7)
- Oppilas tunnistaa musiikin vaikutuksia sekä fyysiseen että psyykkiseen hyvinvointiin sekä huolehtii musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta. (T8)
- Oppilas kehittää musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, osallistuu tavoitteiden asettamiseen ja arvioi edistymistään suhteessa tavoitteisiin. (T9)

Laaja-alainen osaaminen

(L1) Ajattelu ja oppimaan oppiminen: Oppimaan oppimisen taidot karttuvat, kun oppilaita ohjataan ikäkaudelleen sopivalla tavalla asettamaan tavoitteita, suunnittelemaan työtään, arvioimaan edistymistään sekä hyödyntämään teknologisia ja muita apuvälineitä opiskelussaan.

(L2) Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu: Oppilaita rohkaistaan vuorovaikutukseen ja itsensä ilmaisemiseen. Koulutyössä kannustetaan mielikuvituksen käyttöön ja kekseliäisyyteen.

(L3) Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot: Kouluyhteisö ohjaa ymmärtämään, että jokainen vaikuttaa toiminnallaan niin omaan kuin toistenkin hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen. Oppilaita kannustetaan huolehtimaan itsestä ja toisista.

(L4) Monilukutaito: Musiikinopetuksessa tarkastellaan oppilaille merkityksellistä musiikin kieltä ja siitä nousevia tulkintoja. Opetellaan ymmärtämään musiikin tilanne- ja aikasidonnaisuutta.

(L5) Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen: Pohditaan yhdessä, miksi tieto- ja viestintäteknologiaa tarvitaan musiikin opiskelussa, ja miten sitä voi opiskelussa hyödyntää.

(L6) Työelämätaidot ja yrittäjyys: Oppilas oppii tunnistamaan omat vahvuutensa sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen merkityksen.

(L7) Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen: Oppilaat oppivat median vaikutuksia ja käyttämään sen mahdollisuuksia. Oppilaita ohjataan osallistumaan yhteisten projektien suunnitteluun ja valmistamiseen sekä kantamaan oma vastuunsa projektien toteutumisessa.

KESKEISET SISÄLLÖT

LAULAMINEN

- ikäkaudelle sopivia lauluja eri musiikkityyleistä ja -kulttuureista, **esim. Afrikka, Aasia**, tehdään yhteistyötä ympäristöopin kanssa
- Kehitetään edelleen luontevaa äänenkäyttöä: tehdään äänenkäytön harjoituksia laulaen, puhuen ja loruillen, tutustutaan äänen fysiologiaan ja äänenhuoltoon (hyvä lauluasento, hengitys) sekä äänenmurrokseen. Harjoitellaan moniäänistä laulua laulamalla kaanoneita ja moniäänisiä lauluja. Tutustutaan mikrofoniin laulamiseen.
- juhliin ja oppiaineisiin liittyviä lauluja, joista osa ulkoa esim. Maamme-laulu, Suvivirsi, konserttiohjelmisto

SOITTAMINEN

- Oppilas syventää melodia- ja sointusoitinten soittotaitoa:
Laattasoittimet (erityyppiset ostinatosäestykset, moniäänisyys)
Kantele (I-IV-V-soinnut, melodiasoitto)

Rytmisoihtimet (perustekniikat, rytmisoihtinsäestykset, kaikuharjoitukset, kysymys-vastaus, soolo-tutti, soittimille ja musiikkityyleille ominaisia komppimalleja, esim. clave-rytmi)

Harjoitellaan soitusoittoa ukulelella/kitaralla

Soitetaan bändisoihtimia

Tutustutaan PA-tekniikan perusteisiin

- kehoisoihtimet, myös yhteisoihtoon valmistavina harjoituksina
- Korvakuuloisoihtosta nuotinlukuun
- Oma musiikillinen keksintä ja improvisaatio osana yhteisoihtoa

MUSIIKKILIIKUNTA

- Kontaktiharjoitukset lähtökohtana turvalliselle vuorovaikutukselle musisoivassa ryhmässä
- Laulu- ja piirileikit, lorut, tanssit (esim. tansseja eri puolilta maailmaa ja eri aikakausilta)
- Musiikillista keksintää liikkuen, laulaen, soittaen
- Syketajun vahvistaminen

MUSIIKIN KUUNTELU

- Kuulonhuolto
- Länsimaisen taidemusiikin historia pääpiirteittäin
- Näyttämömusiikki esim. Oopperan kummitus, Sound of Music
- Aktiivinen musiikin kuuntelu: oppilas ilmaisee kuulemaansa omakohtaisen toiminnan kautta esim. liikkuen, piirtäen, sanallisesti
- **erilaisten muotorakenteiden hahmottaminen** esim. liikkeen, tanssin tms. toiminnan kautta
- Tutustutaan erilaisiin musiikkityyleihin (eri aikakausilta, eri kulttuureista)
- esim. Sibelius Tuonelan joutsen, Valse Triste, Benjamin Britten Young person's guide to orchestra, näyttämömusiikki esim. Maija Poppanen, W.A. Mozart Taikahuilu

MUSIIKIN TUNTEMUS

- Syvennetään aiemmin opittua musiikin käsitteistöä:
 - Nuottiviivasto, nuottiavain
 - Kokonuotti, puolinuotti, neljäsosanuotti, kahdeksasosanuotti, kuudestoistaosanuotti, tauot, synkooppi, pisteelliset nuotit
 - Tahdin käsite
 - Nuottinimet C-duurissa: yksi- ja kaksiviivainen oktaaviala, ylennykset ja alennukset
 - Duurin ja mollin kuolonvarainen tunnistaminen, duuri- ja molliasteikko
 - intervallit
 - Dynamiikka esim. Piano - forte, crescendo – diminuendo
 - Nopea – hidas, kiihtyen – hidastuen
 - Kolmijakoinen – tasajakoinen, tahtioisoihtukset 4/4, 3/4, 2/4
 - nuottikuvat, esim. segno, coda, maalit

YHTEINEN MUSISOINTI JA ESIINTYMINEN

- Tarjotaan oppilaille positiivisia esiintymiskokemuksia ja kiinnitetään huomiota esityksen valmistusprosessiin valmistamalla kappaleita musiikkiluokkien konserttiin sekä mahdollisuuksien mukaan muihin koulun tilaisuuksiin.
- Harjoitellaan esiintymisetikettiä.
- Opetellaan yleisökäyttäytymistä koulun tilaisuuksissa ja käymällä erilaisissa konserteissa mahdollisuuksien mukaan.

MUSIIKKI JA HYVINVOINTI

- musiikin merkitys itselle, yhteisölle ja yhteiskunnalle ja niiden hyvinvoinnille, tehdään yhteistyötä eri oppiaineiden kanssa ilmiöpohjalta

- yksilö musiikin maailmassa, mahdollinen yhteistyö alueen muiden musiikkitoimijoiden kanssa
- tutustuminen alueelliseen musiikkielämään
- musiikki mediassa